

NR. 2
JAARGANG 14
JUNI 2002
OPEN RAMEN

Na 15 mei - Dik Verkuil...2

Het vertrouwen heroveren - Marina Brouwer - Dik Verkuil...2

Het vertrouwen heroveren - Marina Brouwer...3

De PvdA en de multiculturele samenleving - Harmen Verbruggen...5

Ondemocratisch? - Max Weeda...7

Nog dieper ademen ... maar pas op voor hyperventilatie - Ton van Oostende...8

www.pvdahilversum.nl - Jan Rensen..11

De Gijsbrecht een Gordiaanse knoop - Jan Rensen..12

Het huis van welzijn een bijzonder renovatie project - Herman van Dijk..14

Over dual kabaal en moraal - Krijn Griffioen..16

Jaarrekening 2001 - Menno Nieuwenhuize..18

15 Mei in hilversum - Sjef Coenen..20

Dik Verkuil

In deze laatste Open Ramen voor de zomervakantie gaat het ongewoon vaak over de landelijke politiek. In het verleden heb ik me erover verbaasd dat de landelijke problemen in onze afdeling zo weinig leken te spelen. Alsof wij een op zichzelf staande lokale partij vormden.

Maar tussen 6 maart en 15 mei is alles anders geworden. Hoewel: vijf weken na de verkiezingen lijkt de landelijke politiek al weer volgens de bekende patronen te verlopen. De LPF is zich razendsnel aan het transformeren van een fenomeen van buiten het politieke spectrum tot een gematigde club die tussen CDA en VVD in staat. Mat Herben gelooft een bemiddelende rol te vervullen en werpt zich zowaar op als hoeder van het poldermodel. Meedoen is aanpassen, dat was te voorspellen, maar dat het zo makkelijk gaat is toch wel verbazingwekkend.

Dat betekent niet dat we onze ogen rustig kunnen sluiten voor de rauwe werkelijkheid die rond 15 mei even zichtbaar werd. Als ik me nu ook eens opwerp als exegeet van het 'gedachtegoed' van Pim Fortuyn, dan stel ik vast dat 'Pim' één ding heel duidelijk heeft gemaakt: dat wij sociaal-democraten niet op de oude voet verder kunnen. Een deel van ons probleem lossen zijn volgelingen al voor ons op. Door met CDA en VVD te gaan regeren, geven ze ons de kans in de oppositie weer een eigen smoel te krijgen.

Maar hoe die kans waar te maken? Hoe de honderdduizenden mensen terug te winnen die van ons vervreemd zijn? Daar zijn we nog lang niet uit. Landelijk niet en niet in de afdeling. Het bestuur stelt zich voor dat we hier ook op lokaal ni-

veau over gaan praten. Dit nummer is een eerste aanzet, we zullen het er op 29 juni met de fractie over hebben en we gaan er na de vakantie met de leden over praten. Want 'Pim' is niet alleen een landelijk fenomeen. Zijn zegetocht begon niet voor niets in Rotterdam, Leefbaar Nederland begon niet helemaal toevallig hier en de LPF haalde niet zonder reden in Volendam het hoogste stempercentage. De afkeer van 'de politiek' is ook afkeer van de lokale politiek. Natuurlijk, die afkeer is voor een deel onverdiend, komt voor een deel voort uit onbenul. Maar van die vaststelling worden we niet wijzer. We worden er alleen beter van als we ervan leren.

Eén les durf ik hier al wel te trekken. Onze fractie was de laatste jaren sterk intern gericht. De cruciale vraag bij de aanpak van elk probleem leek wat onze coalitiepartners ervan zouden denken en hoe de oppositie zou reageren. De Rotterdamse LPF-'ideoloog' Marco Pastors zei dat onlangs in De Volkskrant zo: "Laten we wel wezen: ten opzichte van de gemiddelde politicus zitten wij strakker in elkaar. We kijken minder naar wat voor gedoe we ergens mee gaan krijgen in de gemeenteraad en meer naar wat voor probleem er ligt en hoe we dat moeten oplossen". Volgens mij zit daar wel wat in.

NA 15 MEI

*Marina Brouwer,
Afdelingsvoorzitter*

Partijgenoten!

Vandaag is het 29 dagen geleden dat er verkiezingen waren. Sinds 29 dagen weten we hoe de vlag erbij staat in Nederland. Paars heeft Nederland de afgelopen acht jaar naar de afgrond geholpen, ons land is 'doodziek', als je een stem hebt uitgebracht op een van de 'gevestigde partijen' moet je verantwoording afleggen, en als je op Ad Melkert hebt gestemd dan moet je je zéker laten nakijken.

Is het toeval dat ik vandaag lees dat inmiddels twee op de vijf Nederlanders voorstander zijn van herinvoering van de doodstraf? En dat zich een ongemeen groot contingent LPF-stemmers onder de voorstanders bevindt? De maatschappelijke werkelijkheid lijkt elke dag rauwer en hoekiger te worden. Lieve vrienden, de afgelopen maanden ben ik er niet vrolijker en optimistischer op geworden. Dat begon al met de pijlsnel stijgende ster van Pim Fortuyn. Het was onrustbarend om te ervaren hoe zijn losse flodders, zijn aan-

stippen van problemen (immigratie!) zonder een oplossing aan te dragen, zo'n doorslaggevend succes hadden. Nog onrustbarend was het om te constateren dat onder de mensen die hun vertrouwen aan Fortuyn gaven, erg veel PvdA-stemmers te vinden waren.

Helaas kreeg Fortuyn niet de gelegenheid om 'zijn karwei af te maken'. Geconfronteerd met de weerbarstige praktijk van het besturen, was hij vrijwel zeker in problemen gekomen en daarop afgerekend, zoals het ook hoort in een democratische samenleving. De moord op Fortuyn was schokkend, maar mijn consternatie van die 6de mei kan ik niet meer navoelen, omdat die herinnering is geperverteerd door de akelige sentimenten die de daaropvolgende weken het leven beheersten. De criminalisering van links, het gepoogde 'haat'-proces van de heren Spong en Hammerstein, de messiasachtige verering van Fortuyn, de openlijke rancune tegen alles wat naar overheid riekt, het doorgeladen pistool in een postpakketje voor Melkert.

Vriend en vijand van Fortuyn zijn het erover eens dat hij erin

slaagde om de mensen weer bij de politiek te betrekken. In sombere buien denk ik dat dit vooral te maken heeft met zijn uitspraken over buitenlanders. Dáár refereerden de rouwenden veelvuldig aan: HIJ durfde het tenminste te zeggen, HIJ vertolkte de gevoelens van de gewone Nederlanders. En ik vroeg mezelf af: wat is er nou tegen het prudente standpunt van onze partij over de multiculturele samenleving?

Maar je kunt er niet onderuit: een enorme groep Nederlanders voelt zich in de steek gelaten door de politiek. Ze vinden dat ze niet worden gehoord, en ze begrijpen de ondoorzichtige politieke taal niet. De les is duidelijk: de maatschappelijke problemen moeten worden erkend en er moet een richting aan worden gegeven. Fortuyn kon 'scoren' op de buitenlanders, omdat de gevestigde partijen (en vooral de linkse partijen) het na '45 nooit hebben willen toelaten dat specifieke bevolkingsgroepen in negatieve zin werden besproken. Een loffelijk standpunt, maar niet zo relevant voor mensen in oude stadswijken, die hun omgeving niet meer kunnen duiden. Veel van hen stemden

HET VERTROUWEN HEROVEREN

van oudsher PvdA, maar de gemeenschapszin waaraan onze partij ook nu weer appelleerde ('Samen Sterk') is gevaarlijk afgebrokkeld in brede lagen van de bevolking. De oude wijken hebben en masse gekozen voor de anti-islamitische LPF.

Laten we even de hand in eigen boezem steken. Ja inderdaad, de Partij van de Arbeid vlamde niet meer. Ik noem enkele punten: het wegwerken van Van Gijzel, het gedraai in de JSF-discussie, de bangelijke reactie van onze partij toen D66 het bestaansrecht van het bijzondere onderwijs (nota bene ONS stokpaard) openlijk ter discussie stelde. Ook wil ik in herinnering roepen dat we op de ledenvergadering van begin oktober samen hebben vastgesteld dat er aan het (landelijke) verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid kraak noch smaak zat. Hetzelfde heeft het Politiek Forum geconstateerd in haar evaluatie van het verkiezingséché. Paars heeft ons bleek gemaakt, de oppositie moet ons weer rood kleuren!

Hoe heroveren we het vertrouwen van de mensen die zich niet vertegenwoordigd voelen door de politiek? Ik durf te stellen dat niemand een goed antwoord heeft op deze prangende vraag. Je kunt je er wel het één en ander bij bedenken, en dat geldt zowel voor het landelijke als het lokale niveau:

Politici moeten weer smoel krijgen, het conformisme in eigen kring moet doorbroken worden. Het dualisme kan erg behulpzaam zijn bij het verlevendigen van het politieke debat. Dualisme in de Kamer en de gemeenteraad kan de impressie (en realiteit) van voorgekookte besluiten wegnemen. Weg met het bleke bestuur, waarin kabinet en regeringspartijen, college en collegepartijen elkaar koste wat kost in het zadel houden. De politiek

zal beter naar de bevolking moeten luisteren, meer 'gewone' bronnen moeten aanboren om tot adviezen te komen. Voor onze Hilversumse fractie betekent dat: werkbezoeken afleggen, thema-avonden en publieke debatten organiseren, een spreekuur instellen, om maar eens een paar dingen te noemen. Nota's en stukken lezen, alles tot je dienst, maar zelf rondkijken en fantasievol nadenken vormen de kern van de zaak. En tot slot een voorbeeld uit de praktijk van hoe het niet moet: net als vóór de verkiezingen gebeurde het ook enkele dagen geleden weer dat een raadscommissie de aanwezigen op de publieke tribune, die duidelijk voor één punt waren gekomen, ruim twee uur lieten wachten, omdat de raadsleden in de ellenlange rondvraag hun eigen winstje moesten binnenhalen. Daar maak je op z'n zachtst gezegd geen vrienden mee.

Ik wens onze raadsfractie alle succes met de vernieuwing van de politiek!

Harmen Verbruggen

De PvdA heeft op 6 maart en 15 mei flinke electorale klappen gekregen. Er is al veel gezegd en geschreven over de oorzaken. Eén oorzaak springt er in alle analyses als doorslaggevend uit, namelijk het zwijgen over of het politiek-correct reageren op de maatschappelijke onvrede over de toenemende immigratie en de multiculturele samenleving. In brede lagen van de bevolking ziet men de multiculturele samenleving gewoon niet zitten, om overigens verschillende redenen. De belangrijkste redenen hebben betrekking op een toenemend 'unheimisch' gevoel onder de autochtone bevolking, dus een culturele vervreemding, en onveiligheid. Deze redenen spelen in alle West-Europese landen. Typisch voor Nederland als één van de dichtstbevolkte landen te wereld is ook nog de beleving dat het hier wel erg, laten we maar zeggen, druk aan het worden is. Een immigratiesaldo van zo'n 50.000 mensen per jaar betekent toch dat er elk jaar een middelgrote provinciestad bijgebouwd moet worden.

Eenieder die met beide benen

in de maatschappij staat, kent die onvrede natuurlijk al jaren uit de gesprekken op het werk, in de voetbalkantine, met buurtbewoners en gewoon op verjaardagvisites. De problemen van de multiculturele samenleving zijn de laatste jaren ook wel bespreekbaarder geworden. Het duurde even, maar uiteindelijk kon toch gezegd worden dat de onveiligheid in Amsterdam-West veroorzaakt werd door een kleine groep Marokkaanse jongeren. In de media werd steeds opener gediscussieerd.

Ontwijkend en soft

Wat deed de PvdA met deze steeds duidelijker wordende onvrede? Intern was het allemaal wel bekend, vooral bij de lokale bestuurders. Maar het PvdA-antwoord was ontwijkend en soft: zo min mogelijk over praten want anders raakt de geest uit de fles, en bestuurlijk in stilte werken aan oplossingen. Voorbeelden daarvan zijn een Minister voor Integratie en Grote-stedenbeleid in Paars II, een strengere vreemdelingenwet (streng maar rechtvaardig), meer geld naar achterstandscholen en probleemwijken

en meer nadruk op integratie. Voor veel mensen was dit niet genoeg. De immigratie bleef toch toenemen en dat kon je gewoon op straat zien. Men wilde vooral de onvrede door de politiek verwoord zien. LPF-stemmers stellen immers met opluchting dat Pim verwoordde wat zij dachten. Zwijgen of politiek-correct gepraat over de multiculturele samenleving als enerzijds een culturele verrijking en anderzijds een economische noodzaak om de vergrijzing tegen te gaan, pakte helemaal verkeerd uit. De situatie werd nog verergerd door 9/11 en confronterende uitspraken van enkele imams over het Westerse gedachtegoed.

Hoe nu verder? Wat is het sociaal-democratische antwoord op de problemen van de multiculturele samenleving? In ieder geval niet meer zwijgen, maar de problemen analyseren, benoemen en oplossingen zoeken. Een nog wat strenger vreemdelingenbeleid, bij voorkeur in Europees verband, verplichte inburgering, aanpassing aan de Nederlandse normen en waarden, harder optreden tegen misbruik en criminaliteit. Dat zal de nieuwe

DE PVDA EN DE MULTICULTURELE SAMENLEVING

rechtse regering wel doen. In feite wil rechts de multiculturele samenleving afschaffen door strikte beperking van de instroom en assimilatie. Het is echter zeer de vraag of dat een haalbare strategie is in dit tijdperk van globalisering en grote mondiale welvaartsverschillen.

Internationale solidariteit

Voor de sociaal-democratie is er ook nog zo iets als internationale solidariteit en de internationale rechtsorde. We komen er dus niet met alleen maar nog meer geld naar grotestedenbeleid en onderwijs. Uiteindelijk moet er een maatschappij-brede en fundamentele discussie komen over wenselijkheid en levensvatbaarheid van een multiculturele samenleving. Wat betekent internationale solidariteit bijvoorbeeld in dit verband. In de VS is links tegen immigratie om druk op de binnenlandse lonen en concurrentie op de arbeidsmarkt, vooral voor lager opgeleiden, tegen te gaan. Rechts is daar juist voor om dezelfde redenen. Helpen we de armere landen door hun meest actieve mensen hier op te nemen? Volgens sommigen is deze braindrain de laatste fase van het kolonialisme. Hoeveel vreemdelingen kan een land opnemen zonder maatschappelijke ontwrichting en verlies van identiteit? Welke eisen stellen we aan inburgering en hoelang mag dat proces duren? En maakt het dan uit of de immigranten uit Oost-Europa komen of uit Afrika en Azië? Zijn er straks nog wel arbeidskrachten van buiten Europa nodig? Kan internationale solidariteit vorm gegeven worden door middel van landenquota voor tijdelijke arbeidskrachten buiten Europa? Dat is meer het Japanse model waarbij tijdelijke arbeidskrachten met geld en kennis na een aantal jaren terug gaan naar hun land van oorsprong en

dan een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling.

Vrije mobiliteit

Of laten we het allemaal maar lopen omdat er toch geen kruit gewassen is tegen internationale migratie en vertrouwen we erop dat de problemen zich vanzelf wel overgaan. Dan moet juist het proces van globalisering verder uitgebreid worden met een geheel vrije mobiliteit van arbeid. Iedereen kan dan daar heengaan waar voor hem of haar de beste kansen liggen. Is dat niet de ultieme internationale solidariteit?

Deze vragen moeten alle West-Europese landen beantwoorden. Het gaat er uiteindelijk om te voorkomen dat er over 25 jaar in Europa een hardnekkige sociale segregatie bestaat met onderklassen die etnisch, cultureel en sociaal-economisch te onderscheiden zijn. Dat zou pas echt een gevaarlijke situatie opleveren.

Max Weeda

In het vorige nummer van Open Ramen vat Huub Maureau opmerkingen van mij samen: "Hoed je voor het directe contact met het volk, je komt bedrogen uit". Van die woorden ben ik zelf een beetje geschrokken: ondemocratisch, denigrerend,Het lijkt me dat de strekking van mijn uitspraken – gedaan tijdens een fractie/campagne-bespreking - niet goed is weergegeven. Maar misschien waren mijn uitspraken wel ondemocratisch. Daarom wil ik toelichten, wat de achtergrond was.

Men vond dat de partij "de" mensen vaker en directer moest benaderen, om duidelijk te maken "waar we voor staan". En dat de wethouders zich meer moesten "profilieren", het volk duidelijker maken, wat zij, elk apart, hebben gedaan en vooral: bereikt.

Mijn reactie was: vergeefse moeite, tijdverspilling. "De" mensen zijn niet geïnteresseerd. Men reageert hoogstens op een rel, waar iedereen het over heeft (De Gijsbrecht bijvoorbeeld), of als de media het voortdurend over één onderwerp hebben, waar iedereen

een mening over kan hebben zonder zelf na te denken (bv. Fortuyn)....

Mijn advies: maak een rel, maar zorg dat je zelf niet de zondebok wordt.

Waarom zo negatief? Ik had net de zaterdag ervoor bij de kraam bij C&A gestaan. Er waren weinig mensen die een papertje aanpakten, laat staan wilden luisteren. Men keek recht voor zich uit en liep snel door, waardoor je bijna niet de kans kreeg ze aan te spreken. Ik vond deze houding erger dan vroeger.

En ik loop toch al een tijdje mee. Sinds 1970 stond ik bij kramen of ging mee de buurten in]. Erg deprimerend vond ik het. Misschien ligt het aan mijzelf en hebben anderen in de campagne niet ervaren dat mensen steeds minder van ons willen weten. Maar voor mij was dit in ieder geval de laatste keer....

Gesterkt in mijn pessimisme werd ik nog door een opmerking in een Tv-programma, dat 90% van de - vele - zwevende kiezers bijna nooit naar het Tv-journaal kijken of het nieuws in de krant volgen. Hoe wil je die mensen dan bereiken? Alleen

bij een ramp of een rel wordt men blijkbaar wakker.

Wie is er dan ondemocratisch? De ongeïnteresseerde kiezer, of ik?

Naschrift van de redactie:

Dit stukje schreef Max Weeda als profetie: het poststempel is 19 april 2002

ONDEMOCRATISCH?

Ton van Oostende

Een klap op je kop bij gemeenteraadsverkiezingen - daar zijn we vlug overheen gestapt. Maar dat onze eigen succesvolle paarse bijdrage door die stomme kiezers ook weer niet op waarde geschat wordt – dat is wel even wennen.

Wie heeft er gelijk? Volgens sommigen heeft de kiezer altijd gelijk. De kiezer heeft 't laatste woord, maar dat getuigt niet altijd van haar of zijn superieure inzicht in politieke kwesties. We moeten er wel mee leven. Vooral achteraf had iedereen zo zijn gedachten over de fouten van Melkert, de taal van de politici, de programma's van ná de aanslaande oneliners van Pim. Als je zoals ik altijd ijverig leest wat prominenten in landelijke en plaatselijke politiek als wijsheid debiteren, dan word je er niet vrolijker op. We zouden niet genoeg naar "het volk" geluisterd hebben – de weldaden van acht jaar paars zouden we niet voldoende uitgemeten hebben – we zouden het met een heel andere lijsttrekker heel wat beter gedaan hebben. En vooral achteraf zit zo'n partij als de onze vol met zeer getalenteerde aanstormende of uitgestormde stemmentrekkers waar de gevestigde orde niet op tijd naar gekeken heeft. Jammer, maar helaas.

Valt er dan toch nog wat te leren van onze laatste debacle, zodat wij het "moedig voorwaarts" alsnog kunnen aanheffen?

In ieder geval moeten we ervan leren, dat een beetje beter familiegevoel veel ellende had kunnen voorkomen. In de aanloop naar de verkiezingen leek het er vaak op dat het tonen van de feilen (dat immers volgens het spreekwoord

aan de vrienden wordt overgelaten) tot topsport voor hooggeplaatste PvdA-ers, partijgenoten was geworden. Het afkammen van Melkert, het ach en wee-roepen over Paars, het ophemelen van een Fortuyn ("Die durft het tenminste te zeggen")..laat dat maar over aan onze politieke vrienden – met zulke vrienden heb je nauwelijks meer vijanden nodig. De diepgravende analyses van partijgenoten werden steeds opnieuw vereenvoudigd tot leuke oneliners voor de critici, die dankzij de heer Fortuyn snel doorhadden dat het genuanceerde discours door de kiezers ("het volk") niet werd gepruimd. Beter uitleggen? Het volk minachten? Ach en wee-roepen en emigratie overwegen? Alle problemen opeens in gigantisch formaat uitmeten?

Een beetje familiegevoel uit zich in trouw, kameradschap, tehulpschieten, een stapje terug doen als dat helpt of een stapje naar voren doen als dat van je gevraagd wordt. Iemand niet afvallen als de omstanders 'm op de korrel nemen (zelfs al ben je 't met de geleverde kritiek wel een beetje eens). Je moet je veilig kunnen voelen zelfs al heb je kritiek en ben je onderwerp van kritiek. Ik denk dat 't dáár dit laatste half jaar ernstig aan heeft gemankeerd.

Hebben we dan geheel ten onrechte klopp gekregen? Niks daarvan: de PvdA heeft natuurlijk heel erg nodig dat er wordt nagedacht over hoe het nu verder moet. Wij hebben veel te weinig in de gaten gehouden dat 't allemaal wel leuk en aardig is om te besturen, maar dat besturen ook altijd betekent dat je afgerekend wordt op wat je niet gelukt is. Verklaring en toelichting kan soms begrip kweken – maar dan moet je wel de kanalen kennen waarlangs je kunt verklaren en

***NOG DIEPER ADEMHALEN
...MAAR PAS OP VOOR
HYPERVENTILATIE***

toelichten. De televisiedemocratie waarbinnen wij leven heeft geen boodschap aan het degelijk uit de doeken doen van geconstrueerde wijsheden, waaruit beleid logisch voortvloeit. Als je over een Melkert beschikt met een programma, een missie, een visie op de samenleving dan moet je over anderen beschikken die dat weten in te dikken tot – wat in de volksmond heet: -hapklare brokken. Daar heb je toegewijde familieleden bij nodig: cabaretiers, journalisten, geëngageerde partijleden, bestuurders die erbij horen niet omdat ze er wel wat in zien om carrière te maken, maar die meedoen omdat de zaak ze zo ter harte gaat. Ik hoor de lezer al morren: ja, ja, nostalgia, die tijden zijn echt helemaal voorbij Ton, we leven nu in de eenentwintigste eeuw en niet meer in de vlak naoorlogse AR-JOS van jou. Bovendien, wàs 't toen wel anders dan nu of ben je sentimenteel de oude tijden aan het verheerlijken? Met Max Weeda ben ik het helemaal eens, dat het vergeefse moeite en tijdverspilling is om ongeïnteresseerde mensen met politieke discussies lastig te vallen. Om de velen die nooit de moeite nemen om over

moeilijke zaken na te denken te vragen hoe ze ingewikkelde problemen opgelost willen zien. Moet je – als je dat vindt – de politiek uit? Nee, je hoort er wel degelijk bij op voorwaarde dat je die grote groep niet veracht en als stemvee beschouwt, waar je minachtend over praten kunt.

We hebben eenvoudige rekensommetjes losgelaten op kiezersaantallen, leden van politieke partijen, kieslijstsamennemers en vergadertijgers. De onthutsende conclusie is, dat een 200 mensen in Hilversum het menu bepaalden waaruit de duizenden stemmers hun vertegenwoordiging (zoals dat dan heet) konden samenstellen. Voor elke partij geldt ook nog, dat je de aardigste presentatie (die de anderen de meeste schade doet), de leukste slogan en de meest opvallende en spraakmakende aanvoerder aan de kiezer moet tonen, met het doel om "te kunnen regeren" en "de verantwoordelijkheid te kunnen opeisen". Voordat we aan het schrijven van een verkiezingsprogramma voor de gemeente begonnen, hebben we aan de zittende gemeenteraadsleden en aan alle leden gevraagd:

wat wil je nou eigenlijk écht, zonder meteen te denken aan aantallen raadsleden, toekomstige coalities, etc. Ik vond de antwoorden ondermaats. Daaruit bleek weinig meer dan dat er "doorgeregeerd" moest worden – er was al veel gedaan en er moest nog veel worden afgemaakt. Een visie op hoe de maatschappij en onze gemeente zouden kunnen floreren werd niet ontwikkeld. Een na te jagen ideaal, dat samenbindt en inspireert heb ik niemand horen formuleren. Ook landelijk was het vooral voortzetten van beleid en de discussie ging erover of Melkert dan wel Dijkstal de nieuwe premier zou worden. Het woord "sociaal" fungeerde als alliteratie met "sterk" om te kunnen doorgaan met gevoerd beleid. Toen de verzuring toesloeg en allerlei figuren dingen begonnen te roepen die wij ook heus wel zien en waar we ook zo gauw geen oplossing voor paraat hebben . . . toen bloeide opeens een Heilandfiguur op, die zonder program maar met veel getetter riep dat alles anders moet. In tegenstelling tot onze gemeentelijke Heiland die weinig meer te melden had dan dat alles anders moest kregen we een

landelijke figuur die van alles riep over immigranten, Islam, zorg en onderwijs wat prima aansloot bij het "gesundes Volksempfinden" en waar je in de kroeg en op de verjaarsvisite leuk mee uit de weg komt. Tel uit je winst wanneer dat ook nog een echte martelaar oplevert.

We hebben nu wel voldoende geconstateerd in Nederland dat het niet werkt om nòg eens uit te leggen dat de kiezer natuurlijk ongelijk heeft door de gevestigde partijen het bos in te sturen. Maar de kiezer heeft wel weer een tijdje het laatste woord gehad. Hoe nu verder? Laat Melkert alsjeblieft in de Tweede Kamer blijven - hij kent 't klappen van de zweep en als-ie geen verkiezingen hoeft te winnen is hij zelfs een groot en emotioneel aansprekende redenaar. Moet Koole weg? Wèl als hij een reorganisatie van de partij en haar organen in de weg staat - verder lijkt 't me een verstandig man met idealen en waar haal je zo gauw weer iemand anders vandaan zonder dat er weer een haaiengevecht ontstaat, want daar zitten we niet op te wachten. Moeten we "alles anders"gaan doen? Ik pleit er niet voor. Wèl moeten we duidelijker worden over de visie en het ideaal van waaruit we praktische dagelijkse politiek willen bedrijven. Getoetst aan die beide leidraden zullen praktische keuzes regelmatig zó uitvallen dat wat dan in de volksmond "rechts"en "midden" heet met onze keus niet erg gelukkig kan zijn. In ons ideaal en vanuit onze visie op de maatschappij zullen de verworpenen der aarde (en dat zijn er tegenwoordig nogal wat) een plekje onder de zon krijgen. En ook de jongelui waarvoor de toekomst onzeker is en ook de ouwetjes die weinig toekomst meer hebben. En ook de velen die volkomen onthand zijn in een maatschappij die ze niet (kunnen) begrijpen en

die hen niet tegemoetkomt met vriendelijkheid en zorg. De hete hangijzers van een land waar veel mensen op een kluitje wonen, waar oude verbanden van gezin en kerk niet meer werken, waar rassen en culturen binnenstromen die raar aankijken tegen wat velen van ons heel normaal zijn gaan vinden. Sociaal en sterk zal de PvdA mee moeten helpen er een leuk land van te maken. Daarvoor is een verheldering van wat nú onze visie is nodig. Er valt nog heel wat uit te pluizen om weer een band te krijgen tussen de kiezers en diegenen die 't waard zijn gekozen te worden. Of om het wat stadhuizerig te zeggen: de PvdA moet weer in staat zijn een band te scheppen met het electoraat ook zonder de ideeën waarop de sociaal-democratie stoelt bij het grofvuil te zetten en de leuzen van de dag tot haar gedachtengoed te verklaren.

Na onze gemeentelijke nederlaag leek mij de beste houding: diep ademhalen en stevig aan het werk om je idealen bekend te maken, wortel te laten schieten en uitte voeren. Nu - na halvering van onze Tweede Kamerfractie - moeten we weer diep ademhalen (maar niet te diep, want dan ga je hyperventileren) en dan maar weer moedig voorwaarts met ons kleine gehavende clubje.

Jan Rensen

De nieuwe website van onze afdeling was voor de verkiezingen een groot succes. Alleen al in de eerste week van maart kwamen er een kleine duizend 'unieke bezoekers'.

Na 6 maart viel de belangstelling uiteraard ver terug. Een handjevol per dag op zijn best. Toch probeerden we ook de voorbije weken de site dagelijks van nieuws te voorzien. Over onder meer de collegeonderhandelingen en met onze meningen over de Gijsbrecht en Hilversum-Oost.

Het bestuur en de nieuwe fractie hebben zich voorgenomen de komende jaren nog vaker dan voorheen de achterban op te zoeken. Ook blijven we u via Open Ramen op de hoogte houden van alle ontwikkelingen binnen de stad en onze afdeling. En natuurlijk kunt u commissie- en raadsvergaderingen bijwonen.

Maar dat zijn allemaal maar periodieke momenten die met slechts in kleine regelmaat kunnen worden herhaald.

Via onze website kunnen we u dagelijks blijven informeren en kunt u dagelijks contact met ons opnemen. Alle leden van

het bestuur en de fractie hebben een eigen e-mail adres. En u kunt ook met één mailtje de hele fractie of het hele bestuur bereiken.

Binnenkort hopen we op de site een forum te openen, waarop actuele discussies kunnen plaats vinden. We zijn wat technische experimenten aan het uitvoeren om te zien of en hoe we in dat forum - zeker in relevante discussies - leden en niet-leden kunnen herkennen.

Indien u suggesties hebt voor de website: laat ze ons weten! We willen er graag een ontmoetingsplek van maken voor elke bewoner van Hilversum, in het bijzonder de PvdA-leden in deze stad.

Jan Rensen, webmaster

Bezoek

<http://www.pvdahilversum.nl>

Email

handige e-mail adressen:
fractie@pvdahilversum.nl : één mailtje bereikt alle leden van de PvdA-fractie in Hilversum
bestuur@pvdahilversum.nl : één mailtje bereikt alle leden van het afdelingsbestuur
redactie@pvdahilversum.nl : een mailtje naar de redactie van Open Ramen
secretaris@pvdahilversum.nl : het mail-adres van de afdelingssecretaris
webmaster@pvdahilversum.nl voor suggesties en opmerkingen www.pvdahilversum.nl

WWW.PVDAHILVERSUM.NL

Jan Rensen

Ze vormen welhaast een Gordiaanse knoop, de voordelen, bezwaren, obstakels, argumenten en oplossingen voor of tegen het eenrichtingsverkeer op de Gijsbrecht van Amstelstraat. Feit is dat de omstreden proef van voormalig wethouder Jan Nagel alleen maar meer onduidelijkheid heeft geschapen. Toch moet er op korte termijn een definitief besluit liggen. Een besluit dat door de raad genomen zal moeten worden, want het lijkt bijna uitgesloten dat de inspraak een definitief vóór of tegen gaat opleveren.

Dat de proef met het eenrichtingsverkeer weinig helderheid ging opleveren, kon eigenlijk al vooraf worden vastgesteld. Niet allen door de korte duur ervan, waardoor bewoners, winkeliers en weggebruikers nauwelijks tijd was gegund aan de veranderde situatie te wennen. Maar vooral doordat allerlei andere factoren niet in de proef waren meegenomen. De omgekeerde rijrichting op de beoogde radialen bijvoorbeeld, en andere kruisende wegen zoals die in Plan Wegen staan voorgesteld. Daardoor moesten weggebruikers nu voortdurend het tegemoetkomend verkeer kruisen, met extra opstoppingen, ergernissen en sluijverkeer tot gevolg.

Dat er ten aanzien van dat sluijverkeer wel iets geleerd is uit de proef, moet daarom als een doodoener worden gezien, want mocht het Plan Wegen inclusief het eenrichtingsverkeer op de Gijsbrecht in zijn geheel worden doorgevoerd, dan zullen de verkeersstromen heel anders komen te liggen dan tijdens de proef.

De enquête die tijdens de proef is uitgevoerd, onderstreept nog eens het gebrek aan enige waarde. Er werden volstrekt in tegenspraak met elkaar

staande meningen opgetekend. Waar de ene bewoner van de Violenstraat bijvoorbeeld opmerkte dat het lekker rustig in de straat was geworden, klaagde een van de burens over de toenemende drukte voor de deur.

Alles wat de proef werkelijk heeft geleerd is dat emoties hoog kunnen oplopen en dat ze dan de opinie- en besluitvorming ernstig kunnen beïnvloeden.

Om die reden hebben bestuur en fractie van de PvdA de neiging om vast te houden aan het oorspronkelijke, weldoordachte en doorberekende voorstel, zoals gedaan in Plan Wegen: maak van de Gijsbrecht een eenrichtingsweg.

Maar toch...

Vooraf vanuit de winkeliers is er enorme weerstand tegen, en gelet op de economische ontwikkeling van sommige andere straten waar eenrichtingsverkeer kwam is die wel begrijpelijk. Of die ook terecht is, is iets anders. De herinrichting van de Gijsbrecht is immers mede bedoeld om er een aantrekkelijk winkelgebied van te maken. In hoeverre die opzet slaagt is natuurlijk nooit voor honderd procent te voorspellen, en dus houdt een aantal winkeliers liever vast aan wat ze kennen: de huidige situatie.

Er zijn alternatieve voorstellen geweest die op deze wens inhaakten. Waarin werd beredeneerd dat als de voorrangregels gewijzigd zouden worden, zodanig dat op elke kruising voorrang gegeven moet worden aan de noord/zuid-verbindingen, en als met enkele drempels de snelheid van gemotoriseerd verkeer verder gematigd zou worden, de Gijsbrecht al zo onaantrekkelijk wordt voor doorgaand verkeer terwijl het bestemmingsverkeer dermate langzaam rijdt, dat dan de situatie al aanzienlijk verbeterd wordt. Dan kan je de

DE GIJSBRECHT EEN GORDIAANSE KNOOP

rest houden zoals die nu is.

Maar dat vindt de PvdA onvoldoende. De eerste prioriteit die wij overal stellen bij aanpassingen in de verkeerscirculatie in Hilversum is veiligheid. Met de Gijsbrecht als belangrijke weg voor schoolgaande jeugd is het een absolute voorwaarde dat er vrijliggende fietspaden komen. Aan die opvatting willen wij geen enkele concessie doen. Aanvankelijk wees alles erop dat die uitsluitend gerealiseerd kon worden met het instellen van eenrichtingsverkeer.

Nu blijkt evenwel de mogelijkheid het tweerichtingsverkeer in stand te houden en toch vrijliggende fietspaden aan te leggen, met bovendien als voordeel dat een groot aantal bomen gespaard kan blijven. Maar deze mogelijkheid kan alleen concreet worden indien winkeliers recht van overpad verlenen op de voor hun panden liggende grond. Alleen dan komt er voldoende ruimte voor trottoirs die recht doen aan een winkelgebied, en waarop bijvoorbeeld ook kindervagens en rollators de ruimte hebben.

Als dat recht van overpad niet verleend wordt is er te weinig

ruimte voor én voetpaden, én vrijliggende fietspaden én twee banen voor autoverkeer. Een zogenaamd foetspad is hier geen optie, en zou bovendien - als we het al zouden willen - te duur zijn omdat de rijksbijdrage voor de inrichting van fietspaden dan vervalt.

Om die reden wil de PvdA uitsluitend van zijn standpunt - maak van de Gijsbrecht een eenrichtingsweg - terugkomen indien alle betrokken grondeigenaren dat recht van overpad inderdaad verlenen. Voor sommige winkeliers is dat een groot offer. Terrassen moeten wijken, uitstallingen moeten weg, reclameborden naar binnen, enzovoort. Als zij allemaal dat offer willen brengen zal de PvdA uiteraard de tweerichtingenvariant niet langer afwijzen.

Een extra complicatie is wel, dat lang niet alle middenstanders eigenaar van het pand zijn waarin ze zijn gehuisvest en dus ook dat recht van overpad zelf niet kunnen verlenen (of eventueel weigeren). En als één betrokken grondeigenaar niet meedoet, kan deze tweerichtingenvariant niet worden uitgewerkt.

Zoals gezegd: andere varian-

ten, zonder vrijliggende fietspaden, zijn voor de PvdA onbespreekbaar. De keuze is aan de ondernemers. Een aantal van hen zal zich door de ontstane situatie in het nauw gedreven voelen, misschien zelfs gechantteerd, maar dat is dan omdat ze zelf de weerstand tegen het oorspronkelijke plan voor eenrichtingsverkeer hebben gemobiliseerd. In het Amerikaans bestaat daar een mooi spreekwoord voor: *put your money where your mouth is*.

Het dubbele plan dat nu in de inspraak voorligt is het directe gevolg van de protesten die ondernemers hebben laten horen. Als diezelfde ondernemers na eerst A gezegd te hebben, nu ook B zeggen, krijgen ze de volle steun van de PvdA, en stemmen wij straks voor de tweerichtingenvariant.

Herman van Dijk

Met de toetreding van de PvdA in het college hebben wij de opdracht gekregen om het Huis van Welzijn grondig te renoveren. Tegelijkertijd moet het huis gedurende de renovatie enigszins bewoonbaar blijven. Dit zal niet makkelijk zijn, maar we hebben er alle vertrouwen in dat het er na de renovatie er weer jaren stralend bij zal staan.

Al een aantal jaren geleden is besloten om het Huis van Welzijn te renoveren. Het cement is slecht, de steunbalken verrotten het sanitair moet vernieuwd. Ook is het toe aan een grondige schilderbeurt.

Tijdens de vorige raadsperiode heeft het college een start gemaakt met het renovatietraject. Zoals bij elk renovatietraject ging dit niet gemakkelijk. Er was weerstand van de bewoners en de raad wist ook niet exact hoe het huis na de renovatie er uit moest zien.

Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een plan "hoe te komen tot een goed doordacht renovatie traject". Ten onrechte heeft de toenmalige wethouder dit plan als een visie gepresenteerd.

Met de start van dit college is Henny als aannemer aangesteld om deze klus te klaren. Gelijk werd duidelijk dat om het huis niet in verder verval te laten geraken snelheid geboden was.

Een eerste inventarisatie leverde op dat alle kamers bezet waren door bewoners, de welzijnsinstellingen. Een aantal kamers is netjes opgeruimd, de bewoners hebben de boel redelijk op orde. In een groot aantal andere kamers is dit zeker niet het geval. De kamers zijn overvol, er zijn niet noodzakelijke verbeteringen aangebracht en heel soms zijn er zelfs ramen dichtgemaakt. Hierdoor

missen de bewoners het contact met de buitenwereld.

Zoals eerder gemeld moet gedurende de renovatie het huis open blijven, het is immers geen museum. Dit betekent dat er nu al geschoven moet worden met ruimte. Onze aannemer heeft dus besloten om in eerste instantie de boel goed op te ruimen. Hierdoor komen er kamers vrij zodat er gedurende de renovatie enigszins geschoven kan worden met de beschikbare ruimte en er dus geen tijdelijke woonruimte gehuurd hoeft te worden, wat weer bespaart op de kosten.

Deze opruimactiviteit heeft bij een aantal partijen die hun goedkeuring moeten geven aan het renovatieplan onrust veroorzaakt. Zonder dat ze de bouwkundige staat echt goed kennen, beweren ze dat het Huis van Welzijn er nog aardig bijstaat. Een likje verf hier, een laagje fineer daar, is in hun ogen voldoende onderhoud. Hierna is het volgens hun pas tijd om een echt renovatieplan op te stellen.

Wij zijn het hier niet mee eens. Dit blijven lapmiddelen en we kunnen het geld dat hiervoor nodig is veel beter in de renovatie stoppen.

Omdat onze aannemer na de bouwvak wil beginnen met de werkelijke renovatie wordt op dit ogenblik het huis dus opgeruimd. De vragen die de bewoners moeten beantwoorden zijn o.a. Heeft u alle ruimte nodig die u tot uw beschikking heeft? Gebruikt u de ruimte optimaal? Zijn er ook andere eigenaren die mee kunnen betalen? Op basis van de antwoorden kan onze aannemer plannen op welk moment welke kamers leegkomen

HET HUIS VAN WELZIJN EEN BIJZONDER RENOVATIE TRAJECT

Onze aannemer heeft een tijdje geworsteld met de vraag hoe het Huis van Welzijn er na de renovatie nu precies uit moet komen te zien. Moet ze zelf bepalen wat mooi is? Moeten de bewoners bepalen wat mooi is? Na enige tijd heeft ze besloten dat als zij of de bewoners zouden bepalen hoe het huis gerenoveerd zou worden, we meer van hetzelfde zouden krijgen. Een mooi pand, alles op orde, maar weinig spannend en vernieuwend.

Daarom heeft ze besloten om te rade te gaan bij een aantal top architecten en bij andere eigenaren van Huizen van Welzijn. Deze zullen haar moeten helpen het renovatietraject verder vorm te geven. Dit zal een spannend proces zijn doordat er een aantal dingen in ieder geval moet gebeuren; het cement van het huis moet worden vernieuwd, de steunbalken moeten "up to date" gemaakt worden en alle kamers moeten ramen naar buiten krijgen. Als deze renovatie klaar is dan kunnen de bewoners weer terugkeren en opnieuw hun voorkeur opgeven voor een plaats in het Huis van Welzijn.

Al met al een spannende tijd

voor zowel bewoners als de aannemer. Maar als de klus geklaard is dan hebben we in Hilversum weer een prachtig monument binnen de gemeentegrenzen.

Over DUAAL, KABAAL en MORAAL.

De zegeningen van duaal werken in de nieuwe gemeenteraad zijn nog marginaal, behalve het feit dat ik er mijn raadszetel aan te danken heb. De frisse wind die nu politiek schijnt te waaien, heeft een hoog gehalte aan oeverloos gesteggel over procedurele zaken, om de nieuwe verhouding tussen raad en college vast te leggen. Laat ik nu altijd gedacht hebben dat die veranderingsgezindheid tussen de oren moest zitten en dan helpt regeltjes vaststellen maar bitter weinig en kan je maar beter gewoon aan het werk gaan. Dat betekent dat het college via het ambtelijk apparaat de stad bestuurt en de raad niet zelf aan het stuur zit, maar als vertegenwoordiger van het volk erop toeziet dat het goed gebeurt. En dat laatste kan alleen in een permanente interactie met het volk. En helaas denken we nog te vaak dat dit in het raadhuis kan, via het onvolprezen vergadercircuit. In toenemende mate wordt nu de rondvraag in vergaderingen uit een soort zelfbevrediging gebruikt om naar de bekende weg te vragen en onderling te hakketakken, waarbij collega-raadsleden en aanwezige burgers dit maar lijdzaam over zich heen moeten laten komen. Nee, als dit duaal is, vind ik het banaal, wel veel kabaal maar weinig vitaal is dan de moraal.

Over moraal gesproken: soms denk ik met weemoed aan de tijd dat het gemeengoed was dat iedere bestuurder/volksvertegenwoordiger de bij meerderheid van stemmen genomen besluiten gewoon uitvoerde. Maar ook dat is verleden tijd geworden. Plaatselijk ligt nog vers in het geheugen dat in de vorige raadsperiode het CDA wel weer terugkeerde in het college maar desondanks de verdere uitwerking van het raadsbesluit over de busbaan blokkeerde. Nu zien we dat zelfs

landelijk CDA en VVD in hun streven dicht bij het gedachtegoed van de LPF te komen, met het grootste gemak een besluit over de kilometerheffing terugdraaien. Verval van normen en waarden is ook politiek gemeengoed geworden. Nog even over duaal werken. Prima dat een wethouder geen raadslid meer is en ook de commissies niet meer voorziet. Dat laatste was overigens in diverse plaatsen allang de praktijk, daar was geen wetswijziging voor nodig. Maar nu mag een wethouder blijkbaar alleen maar op commissie- of raadsvergadering komen, als hij daarvoor officieel is uitgenodigd. Echt Hollands om dit in regeltjes vast te leggen. Laat ik nou altijd gedacht hebben dat zowel Raad als College gebaat zijn bij een onderlinge discussie over de zaken die hen raken zodat ze zelf wel zorgen te zijn waar nodig! Dus geen flauwekul en het voltallige college gewoon aanwezig in de raad om de discussies te horen en hun voorstellen te verdedigen. Het grote verschil waar het om gaat is immers, dat de wethouders (net als de burgemeester altijd al) niet meer aan de stemmingen mogen mee doen.

Gastvrij

Vorige maand ben ik met mijn echtgenote drie weken wezen stappen in één van de EU-kandidaatlidstaten, Turkije. Nu, het verschil in welvaart is met geen pen te beschrijven, waarmee niet gezegd is dat meer welvaart ook meer welzijn heeft opgeleverd. In die periode hebben we ongeveer de helft van de sinds enkele jaren gemarkeerde Lycian Way route van 509 km afgelegd. Dagen dat je geen mens tegenkwam in de schitterende gebieden daar, getekend door vele aardbevingen en bezwangerd door rudimenten en herinneringen aan oorlogen uit lang vervlogen tijden. Drie

OVER DUAAL KABAAL EN MORAAL

weken teruggeworpen op jezelf, de wereld de wereld latend, slechts één keer verstoord door een telefoontje naar de achterban op de avond van 6 mei, waarbij we hoorden van een moord op een politicus.

Wat een hartelijkheid en gastvrijheid in dat land. Vroegen wij of men een winkeltje wist, dan werden we naar binnen genodigd en kregen een gezonde overvloedige maaltijd voorgeschoteld. Zelfs konden we een keer er niet onderuit te blijven slapen! Hartverwarmend om te ervaren hoe men bezoek van Hollanders op prijs stelt.

Verstieren

Als je dan weer voet op Hollandse bodem zet en de kranten van drie weken gaat lezen, dan verbaas je je wel waar het super verwendde Hollandse volkje zich zoal druk over maakt (over de moord van Fortuyn heb ik het dan even niet: los van de tragiek van zo'n gebeurtenis waren we wel verbijsterd over de hype die daar in Holland over ontstaan was en blijkbaar ieder in de ban had, alsof na 6 mei de hele wereld veranderd was).

Echt ongelooflijk dat we een regelgeving hebben die het mogelijk maakt dat een enkel individu de vreugde voor een groot publiek kan verknallen. Nu ben ik zelf de laatste die naar een kermis zal gaan, maar klagen omdat het een paar dagen in het jaar zoveel kabaal geeft vind ik banaal. Verzin dan zelf iets waardoor je er geen last van hebt in plaats van het feestje voor de anderen te verstieren.

Het toppunt van onverdraagzaamheid is wel de kwestie Wulferhorst. Alsof we nog in een feodaal tijdperk leven, vinden sommige bewoners een opvang van asielzoekers niet bij hun stand passen. Dat mag men vinden, maar zeg het dan gewoon en doe niet of je het zo zielig vindt dat die mensen in zo'n kleine ruimte zitten. Het vergelijken met je eigen riante woonsituatie is dan wel een gotspe. Het lijkt wel dat hoe luxer mensen leven, hoe minder plek onder de zon een ander gegund wordt. Juist om een dunbevolkte woonbuurt met dreiging van steeds minder bewoning door kantoorgebruik, niet verder te laten ontvolken, zou een azc een welkome verrijking kunnen zijn. Zorgwekkend dat we

er zelfs aan gaan wennen dat heel geniaal alle listen bedacht en registers open getrokken worden om frontaal en asociaal het eigenbelang te dienen.

Krijn Griffioen

JAARREKENING 2001
ONTWERP BEGROTING 2002

Inkomsten

	begroting 2001	afrekening 2001	begroting 2002
contributie	2496	2519	2500
subsidies	136	-	100
rente	91	133	100
giften	796	1576	800
verkiezingen	-	-	11300
	3517	4227	14800

Uitgaven

	begroting 2001	afrekening 2001	begroting 2002
bestuur	150	80	175
vergaderen	340	792	350
open ramen	2632	2878	2800
1 mei	136	99	150
verkiezingen	227	272	150
overige uitgaven	23	73	25
saldo	-	35	-
	3517	4227	14800

BALANS

Activa

	31-12-2000	31-12-2001
postbank giro	1172,48	1620,96
ASN Spaarrekening	5024,33	4247,13
voorraad/inventaris	-	345,08
debiteuren	-	215,55
nog te ontvangen	615,61	1243,48
	6812,42	7672,19

Passiva

	31-12-2000	31-12-2001
crediteuren	-	491,13
nog te betalen	-	61,78
reserve verkiezingen	2268,90	2541,17
vermogen	4543,52	4578,11
	6812,42	7672,19

Toelichting op het jaarverslag

Jaarrekening 2001

Alle bedragen zijn in euro's in het jaarverslag 2001 opgenomen. Het aantal leden is iets toegenomen waardoor er meer contributiebedragen zijn ontvangen. Daarnaast zijn er meer incidentele giften ontvangen.

Tegenover de extra inkomsten staan enkele hogere uitgaven. In 2001 hebben een aantal extra vergaderingen plaatsgevonden en zijn meer Open Ramen gedrukt.

Begroting 2002

Ten opzichte van 2001 zijn de Gemeenteraadsverkiezingen in de begroting opgenomen. Van de overige ontvangsten en uitgaven is uitgegaan van hetzelfde patroon als 2001.

Lief en Leed fonds

Op 31 december 2001 stond er een bedrag van 332,04 euro op de bank. Hiervan dient nog een afrekening van 2001 van worden afgetrokken. Er is aan giften 270 euro ontvangen. Van dit bedrag is 200 euro uitgegeven aan bloemen.

Oproep

Giften voor het Lief en Leed Fonds blijven van harte welkom zodat de hulpbehoevende van de partij gesteund kunnen blijven worden.

Giften zijn welkom op bankrekening 89 62 28 754 t.n.v. Lief en Leed Fonds PvdA Hilversum.

Bij voorbaat dank.

Menno Nieuwenhuize

Sjef Coenen

In het vorige nummer van Open Ramen heb ik in 'de cijfers achter het verlies' aandacht besteed aan de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. In dit nummer wil ik kijken hoe er in Hilversum is gestemd bij de Tweede-Kamerverkiezingen op 15 mei. Voor het eerst hadden we te maken met een landelijke 'onvredepartij' die ook daadwerkelijk in staat was het onbehagen te mobiliseren. Het feit dat we in Hilversum al zo'n jaar of twaalf met dat verschijnsel te maken hebben maakt het interessant te bezien hoe er in Hilversum gestemd werd en beide uitslagen eens naast elkaar te leggen.

De PvdA

In 1998 haalden we bij de gemeenteraadsverkiezingen 14% van de stemmen en kort daarop bij de Tweede-Kamerverkiezingen zo ongeveer het dubbele, 27,8%. In 2002 is dat verschil vrijwel verdwenen. Plaatselijk scoorden we 12,5 %, landelijk nog iets meer, 14,8%. Er is dus nog maar een klein verschil tussen landelijk en lokaal. In het vorige nummer van Open Ramen constateerde ik dat ons verlies bij de gemeenteraadsverkiezingen ten opzichte van 1998 zich vooral concentreerde in Oost en Noord. Dat kon aan strikt wijkgebonden thema's als de onrust rond Anna's Hoeve of de ontwikkelingen op het Mediapark liggen, of het kon een algemene trend zijn dat we ook in districten waar we van oudsher sterk vertegenwoordigd waren, terugvallen naar onze vaste basis. Als bij de gemeenteraadsverkiezingen die wijkgebonden thema's zo'n overheersende rol hadden gespeeld, dan zouden we bij de Tweede Kamerverkiezingen in elk geval weer een deel van die stemmen terug hebben moeten krijgen, ervan

uitgaande dat kiezers ons bij de Tweede-Kamerverkiezingen niet hebben willen afrekenen op de plannen voor Nieuw Oost of het Mediapark. De verschillen tussen gemeenteraadsverkiezingen en landelijke verkiezingen zouden dan per buurt sterk uiteen moeten lopen; zou het daarentegen om een algemene trend gaan dan zouden die verschillen over de hele lijn ongeveer hetzelfde moeten zijn.

De cijfers laten zien dat eigenlijk beide verklaringen, elk voor een deel het verschil kunnen veroorzaken, en er spelen natuurlijk nog een groot aantal andere factoren mee, denk aan het opkomstpercentage, die ik nu niet mee kan wegen. In de buurten waar we bij de raadsverkiezingen behoorlijk verloren is het verschil met de Tweede-Kamerverkiezingen inderdaad het grootst. Landelijk pakken we daar weer het meeste terug van ons verlies van maart, maar onvoldoende om weer op het niveau van de raadsverkiezingen van 1998 te komen. De afvlakking van de verschillen tussen de diverse buurten zet dan ook gewoon door. In de 'betere' buurten verliezen we veel minder en in de buurten waar we onze basis zouden moeten hebben meer.

De onvrede

Het meest schokkende aan de uitslag van 15 mei is natuurlijk toch dat de landelijke PvdA in Hilversum zo ongeveer gehalveerd werd. Zoals al opgemerkt van 27,8% in 1998 naar 14,8% nu. Over hoe dat zo gekomen is zal ik hier maar niets toevoegen. U leest daarover ook in dit blad wel meer. Wat mij vooral interesseerde is hoe de aanhang van de LPF hier in Hilversum verdeeld was. Totaal haalde de lijst hier 16,3% van de stemmen, maar die aanhang was natuurlijk niet gelijk over

15 MEI IN HILVERSUM

Hilversum verdeeld. Het hoogst scoorde LPF in het oudere gedeelte van Hilversum Oost en Noord, 23,3% in de Industriebuurt, 22,4% in de Marathakerbuurt, 21,3% in de Erfgooiersbuurt en 20,4% rond de Geuzenweg. Dat betekent, en dat is natuurlijk geen verrassing, dat de grootste onvrede ligt in die buurten waar wij ons het meest voor pogen in te zetten. Maar er is toch ook sprake van een algemeen ongenoegen. Op Trompenberg vindt 13,8% van de kiezers dat het geheel de verkeerde kant opgaat met dit land, maar dat zou nog aan de mogelijke vestiging van een asielzoekerscentrum te wijten kunnen zijn. Maar hoe ik de 14,5% in de Raadhuisbuurt en de 13,9% op de Boomburg moet verklaren weet ik echt niet. Verder leek het mij interessant eens te kijken naar de verhouding tussen lokale en landelijke onvrede, als je tenminste LPF en LN als uitingen kunt zien van landelijke onvrede en Leefbaar Hilversum van lokale onvrede. Daaruit blijkt dat Leefbaar Hilversum lokaal nog altijd een aanzienlijk hoger percentage scoort dan landelijk LPF en LN samen, 23% tegen 18,1%

Profeet in eigen land

Het meest opvallend aan alle cijfers was misschien nog wel de uitslag voor Leefbaar Nederland in Hilversum. Je zou mogen verwachten dat het landelijk filiaal van onze lokale beweging Leefbaar Hilversum, met de lokale lijsttrekker hoog op de kieslijst, een groot aantal stemmers zou trekken. In maart waren Jan Nagel c.s. nog goed voor 8600 stemmen; bij een aanzienlijke grotere opkomst, in mei, wist Leefbaar Nederland maar 910 stemmen te vergaren. Vertaald in raadszetels zou dat nog niet eens een raadszetel betekenen. De oprichter van de beweging wist in zijn eigen Raadhuisbuurt nog 16 hele stemmen voor Leefbaar Nederland te trekken. Nu mag je landelijke verkiezingen natuurlijk niet zomaar met lokale vergelijken, maar ik ben toch wel benieuwd hoe dat over drie jaar bij de gemeenteraadsverkiezingen gaat uitwerken. Is dit de voorbode voor een nieuwe onvredepartij die de oude zal aflossen? En wat doen wij daaraan?

Aan de overvloed aan artikelen en analyses die na de verkiezingen van 15 mei zijn verschenen, voegde Arie van der Zwan afgelopen zaterdag in NRC Handelsblad nog eens een paginagroot stuk toe. Nu lees ik al die stukken met een verklaring van de verkiezingsuitslag allang niet meer, maar in de trein ben ik er toch maar aan begonnen. Van der Zwan stelt dat het charisma, het succes van Pim Fortuyn niet bondiger valt samen te vatten dan met de zin "Zei Fortuyn wat de mensen dachten, of dachten de mensen wat Fortuyn zei?". Wie de bedenker van die zin ook mag zijn, het slaat mijns inziens de spijker op de kop. Wat je ook van Fortuyn en zijn gedachtengoed vindt, onomstreden zijn toch zijn politieke talent en gevoel geweest die hem tot de tolk van een zo grote kiezersgroep hebben gemaakt. Door zijn toedoen is bij een grote groep ongeïnteresseerden de politiek weer gaan leven. De politieke aardverschuiving die zich op 15 mei voltrok, en die vooral de PvdA trof, valt voor het overgrote deel op zijn conto te schrijven. Wat nu? Welke lessen vallen er uit 6 maart en 15 mei te trekken? De rol van Fortuyn was ontegenzeggelijk groot, en toch vind ik beide uitslagen als ik me tot de PvdA beperk voor een deel onbegrijpelijk en onverklaarbaar, omdat Nederland er al-lerminst slecht voorstaat. Maar helemaal onbegrijpelijk is de uitslag nu ook weer niet. Op de keuze van de lijsttrekker viel wel wat af te dingen. En waarom sprak de PvdA bijvoorbeeld geen voorkeur uit voor een coalitie na 15 mei, waardoor de kiezer op dat punt in het onzekere werd gelaten. Dat was in een niet zo ver verleden toch altijd de kritiek op de KVP, en vervolgens op het CDA. Ook het feit dat de WAO pas op de valreep van acht jaar Paars geregeld zou worden, zal op de kiezer een slechte indruk hebben gemaakt. Daarnaast blijkt het een zo goed als onmogelijke opgave om

een populaire premier en partijleider op te volgen. De 17^e-eeuwse Jezuiet Baltasar Gracian schreef het al: vermijd de opvolger van een groot voorganger te zijn.

Ook de uitslag in Hilversum heeft zijn onbegrijpelijke kanten. Nu ik ingevoerd raak in de lokale politiek, vind ik dat er bijvoorbeeld slechts lof past bij het project Integrale Stadsvernieuwing (ISV). Die lof is er gekomen met de toekenning van de Ko Suurhoff-prijs aan wethouder Henny Borstlap, maar een dergelijke werkelijk vernieuwende aanpak van de stadsproblematiek zou een breder applaus verdienen. Maar rechtvaardigheid speelt geen rol bij verkiezingen, en het hoger beroep is pas na vier jaar mogelijk.

De slechtste reactie op de recente verkiezingen lijkt mij dat wij de oren nu volledig naar de burgers zouden laten hangen. Een dergelijke houding (Zegt u het maar, wij vinden wat u vindt) dwingt geen respect af bij de kiezer. "De politiek dichter bij de burger brengen" en "de afstand tussen kiezer en gekozene verkleinen" (een afstand die in Hilversum bepaald klein is) heb ik altijd holle uitdrukkingen gevonden, net als de wijsheid "de kiezer heeft altijd gelijk". Nee, hij heeft ook wel eens ongelijk, maar we moeten het wel met deze uitslag doen, en een arrogante houding over de kiezersuitspraak is ongepast en dom. We zullen wel degelijk ons oor bij de kiezers te luisteren moeten leggen.

De vraag blijft wat de PvdA-Hilversum te verwijten valt in de lange aanloop naar 6 maart. Verlies hing in de lucht, gezien de landelijke verhoudingen die altijd hun weerslag op de lokale politiek hebben. Maar was de fractie te onzichtbaar, te onduidelijk? Moet het eigen geluid niet af en toe duidelijker klinken? Van een politieke partij en

haar leiders wordt initiatief,
leiderschap en durf verwacht,
geen bevoogding of arrogan-
tie; we zullen de kiezers klare
wijn moeten schenken.

colofon

redactie: Dik Verkuil, Sjef Coenen, Ton van Oostende

vormgeving: Marijntje van Vilsteren

redactieadres: Wezellaan 27, 1216 EA Hilversum, tel 6400395

bestuur afdeling: Marina Brouwer, voorzitter, Mauritslaan 35, 1211 JZ Hilversum, tel 6281632

Ben Hammer, secretaris, Geuzenweg 12A, 1221 BT Hilversum, tel 06-50610216

Menno Nieuwenhuize, penningmeester, Boreelstraat 21, 1215 CB Hilversum, tel 6423959

fractievoorzitter: Hans Haselager, Ampèrestraat 28, 1221 GJ Hilversum, tel. 6422101

wethouder: Henny Borstlap, Burg. Schooklaan 12, 1217 LZ Hilversum, tel 7721593

afzender: PvdA afdeling Hilversum, Lorentzweg 141, 1223 HN Hilversum.

Via Internet: homepage van de afd.: <http://www.pvdahilversum.nl>